

Η συνθήκη του Νεϊγύ αναγνωρίζει τις βουλγαρικές λεηλασίες των κειμηλίων της Μακεδονίας (Θωμάς Π. Πέννας, Πρόεδρος της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρίας Σερρών - Μελενίκου)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

(Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=172214>)

Τον Σεπτέμβριο του 1918, και ενώ ο Μεγάλος (Α΄ Παγκόσμιος) Πόλεμος μαινόταν, οι Βούλγαροι - ηττημένοι και πάλι - εγκατέλειψαν τους συμμάχους τους Γερμανούς και στις 29 εκείνου του μήνα υπέγραψαν άνευ όρων συνθηκολόγηση με τον Αρχιστράτηγο της Αντάντ στο Μακεδονικό Μέτωπο Φρανσέ Ντ' Εσπεραί, στο στρατηγείο του στη Θεσσαλονίκη.³ Από το πλήθος των σημαντικότερων γεγονότων, που επακολούθησαν, περιορίζομαι στα ακόλουθα τρία, χαρακτηριστικά των απογόνων τού Κρούμου:

1ον.-Οι ηττημένοι στρατιώτες, που επέστρεφαν στη Βουλγαρία, όχι μόνο εξακολουθούσαν να ληστεύουν από όπου περνούσαν στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, αλλά έμπαιναν στα τρένα που επέστρεφαν με τους Έλληνες αιχμαλώτους και όπου υπήρχαν γυναίκες τις βίαζαν.

2ον.-Η απόκρυψη, από τους Βουλγάρους, των ανηλίκων παιδιών που είχαν απαγάγει, ώστε να μη βρεθούν από την Ελληνική Στρατιωτική Αποστολή και τον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό, για να μην επιστραφούν.

3ον.-Η επιμονή των ηττημένων Βουλγάρων να πείσουν τους νικητές συμμάχους τής Αντάντ να τους συμπεριλάβουν στους νικητές(!), ισχυριζόμενοι θρασύτατα ότι η αιτία της συνθηκολόγησής τους προέρχονταν από τα φιλικά αισθήματά τους προς την Αντάντ!⁶ Ευτυχώς, δεν εισακούστηκαν σ' αυτό από τους Συμμάχους και στις 14/27 Νοεμβίου 1919, στο Νειγύ τού Σηκουάνα, 21 χώρες, μεταξύ των οποίων οι νικήτριες της Αντάντ και η Ελλάδα, υπέγραψαν Συνθήκη με την ηττημένη Βουλγαρία, με την οποία Συνθήκη ρυθμίζονταν κυρίως θέματα σε

βάρος τής ηττημένης Βουλγαρίας, μεταξύ των οποίων η παραίτησή της από τη Δυτική Θράκη (που είχε αποκτήσει με τη Συνθήκη του Βουκουρεστίου), η υποχρέωσή της να καταβάλει αποζημιώσεις και σε Έλληνες, τις οποίες δεν κατέβαλε ποτέ και (σύμφωνα με το άρθρο 126) «να βρει και να επιστρέψει χωρίς καθυστέρηση στην Ελλάδα, στη Ρουμανία και τη Σερβία έγγραφα ή αρχεία και αντικείμενα αρχαιολογικού, ιστορικού και καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος, που είχαν απομακρυνθεί από τα εδάφη των παραπάνω χωρών κατά τη διάρκεια του πολέμου». Το 1923, μετά από πίεση της Ελληνικής Κυβέρνησης για εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 125 και 126 κλπ. της παραπάνω Συνθήκης του Νεϊγύ, οι Βούλγαροι παρέδωσαν στην προς τούτο Ελληνική αντιπροσωπεία λίγα κιβώτια ως περιέχοντα το σύνολο δήθεν των διαρπαγέντων κειμηλίων από τις παραπάνω δύο Μονές, με τον όρο τα κιβώτια να μην ανοιχτούν εντός βουλγαρικού εδάφους. Η Ελληνική αντιπροσωπεία, αν και αντιλήφθηκε τον εμπαιγμό και τη συνεχιζόμενη ληστεία των Βουλγάρων, πήρε εκούσα άκουσα τα κιβώτια εκείνα, τα οποία περιείχαν κάποιες δεκάδες μόνο χειρογράφων, από το σύνολο εκατοντάδων κειμηλίων. Έκτοτε, οι Βούλγαροι ισχυρίζονταν σταθερά ότι ό,τι είχαν πάρει, μας τα έδωσαν το 1923 και ό,τι άλλα τους ζητούσαμε με αδιάσειστα στοιχεία, τα είχαν πάρει Τούρκοι άτακτοι! Ο ισχυρισμός αυτός έχει και το καλό ότι οι Βούλγαροι έτσι αναγνώριζαν ότι είχαν ληστευτεί όσα ισχυριζόμαστε.

Η τρίτη κατοχή τής Ανατολικής Μακεδονίας αποκτήθηκε από τους Βουλγάρους και πάλι αμαχητί, κατά παραχώρηση των Γερμανών τον Μάιο του 1941 εγγράφως με υπογραφή τού Χίτλερ. Κατά τη διάρκειά της, εκτός τής σωρείας τών εγκλημάτων πολέμου που διέπραξαν πάλι οι Βούλγαροι, αποτελείωσαν και τη λεηλασία εκκλησιών και Μονών. Η Μονή του Τιμίου Προδρόμου Σερρών λεηλατήθηκε πάλι το 1942, με τις οδηγίες τού αρχαιολόγου τους Ivan Dujcev. Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, στο Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι το 1946, οι και πάλι ηττημένοι Βούλγαροι ισχυρίστηκαν ότι δεν ηττήθηκαν, αλλά ότι ήταν και αυτοί νικητές, γιατί είχαν καταλάβει τα Ελληνικά και Σερβικά εδάφη για να τα διαφυλάξουν από τη Γερμανική κατοχή (!), παρουσίασαν τη Βουλγαρία ως συμμέτοχο των αγώνων κατά του Ναζισμού(!) και γι'αυτό αξίωσαν να τους παραχωρηθεί η Δυτική Θράκη, της οποίας ο πληθυσμός τότε ανέρχονταν σε 360.000 με μόνο 150 Βούλγαρους!⁷ Ευτυχώς, οι ισχυρισμοί και οι αξιώσεις τους απορρίφθηκαν. Έκτοτε, το ζήτημα των παραπάνω κειμηλίων περιστασιακά έρχονταν στο προσκήνιο, όπως όταν κάποια από αυτά εντοπίστηκαν στην Πράγα ή όταν διαπιστώθηκε ότι ο χρυσοποίκιλτος Επισκοπικός Θρόνος της Μονής Τιμίου Προδρόμου Σερρών βρίσκεται στο Μοναστήρι της Ρίλας στη Βουλγαρία.

Αίφνης το 1990, οι Βούλγαροι παρουσίασαν στο νεοπαγές Ίδρυμα Σλαβο - Βυζαντινών Σπουδών «IVAN DUJCEV» ένα μεγάλο μέρος των παραπάνω κειμηλίων

μας, ισχυριζόμενοι ότι δεν είναι τα δικά μας, παρόλον ότι απ'όλα τα έγκυρα και αξιόπιστα στοιχεία καταδεικνύεται πλέον αναμφίβολα ότι είναι τα αρπαγέντα δικά μας. Επειδή, από επισήμους και μη, διασήμους και μη, λέγεται και ξαναλέγεται, γράφεται και ξαναγράφεται ότι πρέπει να διατηρούμε την ιστορική μνήμη διότι κ.τ.λ. κ.τ.λ., στα παραπάνω σύντομα και ενδεικτικά, που γράφω, προσθέτω ότι η Βουλγαρία είναι η μόνη Ευρωπαϊκή χώρα, η οποία – κατά το πρώτο μισό του 20ου αιώνα – όχι μόνο ηττήθηκε τρεις φορές, αφού προηγουμένως διέπραξε το σύνολο σχεδόν των εγκλημάτων πολέμου (τα οποία έμειναν ατιμώρητα), αλλά δεν έχει ζητήσει ούτε μία έστω απλή συγνώμη, κρατώντας μάλιστα ακόμα τον μεγάλο όγκο των ανεκτίμητων κειμηλίων μας, που καταλήστεψε...

(Συνεχίζεται)